

Miroslav Jílek

A SATAN SE SMÁL Z NEBE

AL edice
press KIOKAN

Příběhy ze světa převráceného vzhůru nohama

edice
KIOKAN

Autor podotýká, že všechny události popsané v této knize jsou pravdivé, avšak jakákoli podobnost vystupujících postav s reálnými osobami je čistě náhodná.

Miroslav Jílek

A
SATAN
SE
SMÁL
Z
NEBE

AL
press

edice
KLOKAN

Copyright © Miroslav Jílek, 2016
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Miroslav Jílek, 2016

Redakční úprava Anetta Nová

Grafická úprava obálky Jan I. Říha

Elektronické formáty Dagmar Wankowska

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokán, 2016

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7543-169-1 (pdf)

A satan se smál z nebe

*K*obloze, zahalené od rána do těžkých černých mračen, vyšlehly ohnivé jazyky. Vzhůru k nebeské klenbě se upínaly i oči mladé ženy přivázané ke kůlu uprostřed vysoké hranice. Po tvářích jí stékaly slzy, tělo cítilo narůstající žár. Přes ohnivou clonu už neviděla muže stojící v černých sutanách opodál, už nevnímala nárek a sténání nesoucí se z plamenných pochodní všude kolem, už nevolala Boha, aby jí pomohl. Věděla, že ji zradil, že ji nechal bezmocnou v ruce katanů římskokatolické církve, stejně jako nechal svého syna krvelačnému davu na Golgotě. Proto odvrátila hlavu od bronzového křížku s Kristem, který ji nutil políbit tlustý kněz, když ji katovi pacholci připoutali ke kůlu.

„Nikdy!“ zvolala tak hlasitě, že překvapený kněz lehce zavrával, ale ještě jednou k ní natáhl chluapatou ruku.

„Smiř se s Bohem,“ vykřikl, aby přehlušil hukot ohně, vzrůstající v prudkém větru.

„S jakým Bohem? S tím, co nechal umučit vlastního syna? To není Bůh, ale Ďábel!“

„Jsi prokletá!“ zvolal kněz, „Tvá duše patří peklu!“

„Tvá taky,“ odpověděla žena a zavřela oči.

Kněz se na mladou ženu už nepodíval. Báł se těch slov, vyřčených těsně před smrtí, jako by slyšel prorocství. Rychlým krokem se vrátil k hloučku stejně oděných mužů.

„Ve jménu Boha Všemohoucího!“ zvolal hlubokým hlasem vysoký stařec s dlouhými šedivými vlasy, k němuž ostatní vzhlíželi s viditelnou úctou, „my z nich d'ábla vyženeme, i kdyby hranice svaté inkvizice měly hořet věčně!“ Se samolibým úsměvem pohlédl k hořícím hranicím. „Však ten majetek stojí za to,“ dodal už více méně pro sebe.

Neděle

Broňka Machoně probudilo zběsilé bušení srdce, celé tělo měl zalité studeným potem a ztěžka dýchal. Pořád měl před očima tu ohnivou scénu a ptal se sám sebe, proč se lidé ve jménu Boha zabíjejí. Vždyť on je stvořil k obrazu svému, nebo ne? Z úvah ho vytrhl hlas jeho ženy: „Broňku, vsta-vej! Musíš se převlíknout, pyžamo máš celé propocené.“

„Vždyť nespím, Ivetko,“ zahuhlal rozespale.

„Prosím tě, co se s tebou děje? Celý se chvěješ. Počkej, přinesu ti suché pyžamo.“

Teprve teď si všiml, že Iveta je v noční košili.

„Kolik je hodin?“

„Čtyři ráno.“

„To je dobře. Moc dobře.“

„Proč? Nevidím nic pozitivního na tom, že jsi ve čtyři ráno mokrá, jako když vylezeš ze sprchy, že se klepeš a navíc vedeme tuhle konverzaci.“

„Je dobře, že nemusíme vstávat,“ odpověděl a pohládl jí ruku, když si všiml, že má v očích upřímnou starost.

„Ty máš ale nápady. Ne abys usnul. Za okamžik jsem zpátky.“

Díval se za ní, jak odchází, a když mu zmizela z dohledu, zavřel oči. Znovu měl před sebou hořící hranice. Bylo to šílené a on neměl tušení, co se to s ním děje, proč má tak živé a příšerně děsivé sny. Nemohl si vzpomenout, kdy tyhle noční můry začaly.

Iveta se vrátila s pyžamem a dekou v barvě saharského písku. Převlékl se a nechal ji, aby ho tou dekou přikryla. Neušlo mu, že jí z očí nezmizely obavy, jenže teď nechtěl mluvit o svých problémech. Mlčel a manželka taky.

Už dávno se oba naučili číst v očích toho druhého, už si nepotřebovali všechno vysvětlovat. Měli to štěstí, že se milovali od první chvíle, co se poznali. On se tehdy toulal po horách a Ivetu potkal, když se vracela od babičky. Seděla na staré lavičce, opřená o prkna dřevěné autobusové čekárny. Teplý vítr jí čechral rozpuštěné světlé vlasy a už několik minut pozorovala kluka, co se k ní blížil po silnici. Na zádech měl starý batoh, na prsou se mu houpal foťák a v ruce držel hůl. Zrovna procházel ostrou zatáčkou, když se do ní vřítíl obrovský kamion. Kluk uskočil na poslední chvíli, ale než se svalil do příkopu, stačil za idiotem u volantu zdvihnout ruku se vztyčeným prostředníčkem.

„Na co myslíš?“ zeptala se Iveta, když se vrátila do postele.

„Na naše seznámení. Je to už tak strašně dávno.“

„Já vím, ale čas nezastavíš.“

„Jenže já ti měl na chvílku dojem, jako by to bylo včera.“

„No, to je od tebe hezké, že se ve čtyři ráno mazlíš se vzpomínkami na naše seznámení, ale co takhle zavřít oči a pokusit se znovu usnout.“ Iveta ho něžně políbila.

„A proč bych se nemazlil?“ podivil se Broněk. „Doce-la by mě zajímalo, jestli si taky někdy vzpomeneš, jak to tehdy začalo?“

„To víš, že ano. Když jsi tenkrát uskočil před tím tirákem a spadl do příkopu, bála jsem se, že se ti něco stalo. V první chvíli to vypadalo, že tě zachytil a srazil.“

„Jsem rád, že si vybavuješ podrobnosti,“ řekl Broněk a přitiskl Ivetu k sobě.

„Pamatuji si na všechno,“ zašeptala a znovu ho políbila. „Asi jsi měl tenkrát šťastný den, nebo tvůj anděl strážný zrovna letěl kolem, protože jsi po chvílce z toho příkopu vylezl, oprášil sis kalhoty a vykročil k zastávce, kde jsem čekala na autobus.“

„Jako bych to viděl před sebou.“

„No jo, jenže když jsi došel až ke mně, zůstal jsi stát jako socha. Bylo mi hned jasné, že nevíš, co máš dělat.“

„Ale, ale,“ podivil se, „tohle jsi mi nikdy neřekla.“

„Nebyl důvod.“

„Aha,“ řekl a políbil ji. „A vzpomeneš si, co jsem ti na-konec řekl?“

„Jasně. Pamatuji si to naprosto přesně.“

„Tak schválně, co jsem řekl?“ zeptal se Broněk s ne-skrývanou zvědavostí, protože sám si to už vůbec nepa-matoval.

„Chtěl jsi vědět, jestli mi náhodou neujel autobus.“

„Ne, nic mi neujelo. Přece vidíte, že na vás čekám,“ odpo-věděla dívka a s chutí se zakousla do obloženého chleba.

Mladý muž byl její odpovědí natolik vyvedený z míry, že na ni zíral s otevřenou pusou.

„Copak, ztratil jste v tom příkopu řeč?“

Podle hlasu poznal, že se dívka dobře baví. Rozhlédl se kolem sebe, jestli zdrojem její zábavy náhodou není něco jiného, ale nikoho nespátřil.

„Ne, neztratil. Příjemné to v těch kudlybabkách ale nebylo,“ odpověděl a odtrhl z kalhot bodlák. Dívka k němu natáhla ruku s chlebem a kouskem šunky.

„Chcete ochutnat?“ Otázka zněla nenuceně.

„Ne. Díky.“

„Jak myslíte, ale je to vaše chyba.“

„Jaká chyba? Prostě nemám hlad.“

„Možná, jenže nepoznáte šunku, co dělá moje babička. Podle starého receptu a je vážně božská – tedy šunka. Kvůli tomu receptu přijeli jednou z televize, aby jim babička předvedla, jak ten zázrak dělá. Mimochodem, chleba je taky domácí.“

„Vypadá opravdu skvěle, stejně jako ta voňavá šunka,“ odpověděl mladík. „A co babička, prozradila televizi ten recept?“ zeptal se a odtrhl další bodlák, tentokrát z rukávu u košile.

„Ne. Ale dala televizákům ochutnat a každému ještě kousek přibalila na zpáteční cestu. Prý když už se trmáceli tak daleko...“

Kolem jela skupina cyklistů, roztažená po celé šířce vozovky. To bych rád věděl, co by dělali, kdyby se teď objevil tirák, co mě málem přejel, napadlo mladíka.

„Tak se přece posaďte,“ vybídla ho dívka. „Víte, jak dlouho může trvat, než přijede autobus?“

Mladík neodpověděl, ale sedl si. Jeho bolavá záda se s úlevou opřela o vyšisovaná prkna boudy a nohy si vychnutávaly natažení vleže.

„Odkud jste, slečno? Z daleka?“

„Odtamtud i odjinud,“ odpověděla dívka a jemu se zdálo, že z jejích očí vylétla jiskřička.

„A víte aspoň, kam teď jedete?“

„Tam i onam.“

„To jsem se toho dozvěděl.“

„Nic ve zlém. Jsou dny, kdy je mi úplně jedno, jestli budu tam nebo onde, jestli budu spát na seně nebo v posteli, jestli se vykoupnu ve vaně nebo v řece. To jsou ty nejkrásnější dny v roce.“ Podívala se na mladého muže vedle sebe a smutně dodala: „Ale je jich bohužel málo.“

„Hlavně že jsou. Mám je taky moc rád. A víte, co se mi na nich líbí nejvíc?“

„Ne, ale ráda si to poslechnu.“

„Že v takových dnech dělám všechno, co mě napadne.“ Rukou opsal veliký kruh, aby naznačil šíři možností.

„V tom případě jsme na tom stejně. A smím se vás zeptat, co tady děláte?“

„Já sem jezdím na čundr. V posledních pěti letech každým rokem. Je tu krásně a nezničená příroda. Dřív jsme tenhle kraj objevovali ve dvou.“

„Vy jste sem jezdil s dívkou?“ zeptala se zvědavě plavovláska.

„Ne. S kamarádem, ale odstěhoval se. Teď žije v zahradníčce.“

Dívce zbýval ještě malý kousek chleba a šunky.

„Vážně nechcete? Víc opravdu nemám.“ Papírovým kapsníkem si otřela špičku nosu.

„Přece vám nesním poslední sousto. Co byste si o mně pomyslela?“

„Že jste nepropásl poslední šanci ochutnat jedinečnou babiččinu šunku.“

V té chvíli mu šunka zavoněla tak lákavě, že natáhl ruku.

„Fakt je moc dobrá. Nebyl by někde ještě kousek?“
mumlal s plnou pusou. „Na oplátku vám prozradím, kdy jede nejbližší autobus.“

„Nic nezbylo. Pokud vím, měl jste dost příležitostí.“

„Jenže vy už dneska nemáte žádnou.“

„Jak to myslíte?“

„Tak, příští autobus pojede až zítra ráno.“

„Nevadí. Nespěchám. Stačí mi, že jste dorazil vy.“

Už podruhé nevěděl, co má říct. Nakonec se jí zeptal:
„Jak jste to myslela, když jste řekla, že vám stačí moje přítomnost?“

„To není těžké uhodnout,“ usmála se dívka. „Líbíte se mi a jste sympatický.“

„Já že se vám líbím a ještě jsem sympatický? To bude asi nějaký omyl, slečno.“

„Proč omyl? To se přece stává, že se potkají dva lidé, řeknou si pár slov a najednou...“

„Co najednou?“

„Najednou jim je spolu dobře. Na duši i na těle. Vy to necítíte?“

„Cítím a chce to panáka,“ poznamenal mladík více méně pro sebe, jenže dívka ho slyšela.

„A máte něco?“

Sáhl do batohu a vytáhl z něj plechovou nádobku v koženém pouzdře. Odšrouboval z ní uzávěr a otevřenou podal dívce.

„Napijte se, je to vážně dobrý.“

Přivoněla k hrdlu, nadzvedla obočí a jen tak mimochodem prohodila: „Pane jo, slivovice, a asi pěkně silná.“

„Dvaapadesát procent,“ pochlubil se.

„Tak na zdraví,“ řekla a přimhouřila oči. Když je otevřela, měl dojem, že v nich vidí ne jednu, ale tisíce pestrobarevných jiskřiček.

„Páni, ta píše,“ vydechla.

„Koukám, že nejste žádná upejpavka.“

„To teda nejsem.“

„Tak na vaši krásu,“ řekl mladý muž a zavdal si z placatky. „Jmenuji se Broněk Machoň, abyste věděla, s kým se opijíte.“

„Iveta Ottová, abyste zase vy věděl, s kým jste se sešel na téhle autobusové zastávce.“

Broněk se otočil k Ivetě a pohládl ji.

„Už se ti nechce spát?“ zašeptala.

„Ne. Vzpomínání na první chvíle našeho seznámení je lepší. Jestli se nepletu, tak hned potom, co jsme ochutnali slivovici, jsem tě políbil, i když jenom na tvář.“

„Já vím, Broňku. Opírali jsme se o dřevěnou boudu, slunce ještě hřálo a ty jsi svůj polibek zdůvodňoval tradičním rituálem jižních národů. Zato já tušila, že se něco děje. Že právě začíná něco moc hezkého.“

„Taky mě to chytlo, láska moje. Jen jsem ti nemohl říct, jak moc jsem netrpělivý a jak moc po tobě toužím. Chvillemi jsem se dokonce ptal sám sebe, jestli se mi to všechno nezdá.“

„Nemusíš mi věřit, Broňku, ale já to prožívala stejně. Od prvního okamžiku jsem si byla jistá, že právě tohle od života čekám. Neměla jsem vůbec žádnou představu, co bude dál, jen jsem si přála, aby to trvalo dlouho.“

Ráno, když první sluneční paprsky zalily město, Broněk s Ivetou seděli v kuchyni a snídali oblíbené palačinky s meruňkovou marmeládou.

„Schválně, Broňku,“ řekla Iveta, „jestlipak ještě víš, cos mi řekl potom, když jsme se představili?“

„Řekl jsem, že se mi moc líbíš a že jsi obrátila mé srdce naruby.“

„Bravo, vážený pane šéfredaktore, přesně tak. A to srdce obrácené naruby na mě udělalo hluboký dojem.“

„A já bych zase rád věděl, jestli víš, cos mi tehdy odpověděla?“ zeptal se pro změnu Broněk.

„Samozřejmě, ty můj detektive. Řekla jsem, že se mi tvoje slova líbí a že nečekaná vyznání mám ráda.“

„Ale to není všechno, Ivetko. Ještě jsi dodala...“

„Nemusíš mi napovídat,“ zarazila ho, „já to náhodou vím celé. Zeptala jsem se tě, jestli bys v tom vyznání lasky nechtěl pokračovat.“

„A já tě vyslyšel. Nebo snad ne?“

„Ano, ale předtím jsi chtěl vědět, jestli toužím po dalším chvalo zpěvu na svou krásu, nebo mě víc zajímá něco o tobě.“

„Jestli se nepletu, tak jsi chtěla slyšet oboje.“

„Správně! Byla jsem moc zvědavá, co mi ještě řekneš. I dnes musím přiznat, že jsi mě nezklamal.“

„Díky. Jenže hned nato jsi mě zaskočila. Pokud si vzpomínám, označilaš mě za pragmatika, což mě, milovníka romantismu, úplně vykojilo.“

„Přesně tak to bylo, lásko moje. Bože, proč jsme si ten krásný film už nepřešli dřív?“ povzdechla si Iveta.

„Počkej,“ ozval se Broněk, „ještě jsme na něco zapomněli.“

„Na co?“

„Přece na moje vyznání, nebo ne?“

„Ano, máš pravdu. Znenadání jsi začal zpívat:

, Tak abyste to věděla,

*tak já vám vyznám lásku,
tak abyste to věděla, tak já vás miluju. ‘*

„Ty to zpíváš líp než já,“ podotkl Broněk.

„Nech toho! Tehdy jsem měla co dělat, abych se nezačala smát. Proto jsem chtěla vědět, jestli nemáš něco vlastního. Poklekl jsi na pravé koleno, sepjaté ruce přiložil k srdci a s tím nejzamilovanějším pohledem, jaký jsem kdy viděla, jsi řekl, že už nechceš beze mne žít, sám vstávat a uléhat, sám sedět u stolu. Že mě chceš vídat v letních květovaných šatech nebo v zimě zabalenou do kožichu, že chceš všemi póry svého těla vnímat moji krásu, poslouchat se mnou šum moře a podávat mi ruku na horských pěšinách.“

„Ivetko, klobouk dolů,“ zvolal Broněk s ústy plnými palačinky. „Jak je možný, že si to všechno pamatuješ?“

„Jenže ani teď to není celé,“ přerušila ho Iveta. „Potom následovala krátká procházka tvým životopisem. Vlastně se omezila jen na to, že máš před dokončením vysoké školy a že se chceš se mnou oženit, až ji dokončíš.“

Poslední dvě palačinky už dojídali studené, zatímco do kuchyně pronikaly stále teplejší paprsky slunce. Modré nebe za oknem slibovalo krásný den.

„Poslyš, Broňku, už jsi byl u toho doktora?“ zeptala se Iveta, když sklízela ze stolu. Její otázka ho zaskočila. Složil noviny a odložil je na okraj stolu.

„Broňku?“ Zvýšila hlas.

„Ještě ne,“ odpověděl dřív, než mohla něco dodat. „Nestihl jsem to.“

„Ale přece jsi mi slíbil, že...“

„Já vím, lásco,“ přerušil ji. „Já vím, že jsem ti to slíbil, jenže v posledních dnech mám vážně málo času. Ani netušíš, kolik horkých kaštanů teď musím denně tahat z ohně.“

„Ale to nic nemění na tom, že se chováš nezodpovědně. Zdraví je přednější.“

„Neboj. Dám všechno do pořádku. Vždyť mi v podstatě nic není. Pojď, vrátíme se ještě k té autobusové zastávce, co říkáš? Aspoň na chvíli,“ škemral a díval se na Ivetu očima, o kterých říkávala, že patří pojišťovací agentům, když zazvoní u domovních dveří.

„Dej pokoj, už toho bylo dost, ale k tomu doktorovi zajdeš.“

„Zajdu, Ivetko, přece nás toho ještě tolik čeká.“ Broněk labužnický přimhouřil oči.

„Většího romantika jsem v životě nepoznala. Jak to, že se živiš novinářinou? Měl jsi psát milostné básně.“

„Nebo erotické, ty mi jdou líp.“

Redakci deníku Spektrum, kam přešel z celostátního rozhlasu, řídil Broněk Machoň už pátým rokem. Bylo mu pětapadesát a měli s Ivetou dvě dospívající dcery. V poslední době mu tohle ženské trio připomínalo častou nepřítomnost v domě, který si s Ivetou koupili v polovině osmdesátých let, krátce poté, co se holky narodily. Tehdy ještě zvládal roli otce i práci bez potíží. Měl jenom jednu starost, aby rozpoznal svá dvojčátka. Prosil Ivetu, aby mu prozradila, podle čeho má vědět, že tahle malá princezna je Stáňa a ta druhá královská dcera Gita, ale ona se jen smála a říkala: „Vždyť jsi je dělal, tak se snaž!“

Pořád byla neděle, jen slunce se posunulo k západu a ručičky hodin ukazovaly pět minut před šestou. Ve čtvrt na sedm odjel Broněk do redakce a snažil se nevidět Ivetiny smutné oči.

„Já musím, láska,“ řekl, „ale nebudu tam dlouho. Podívám se na obsahy prvního vydání a vyřídím jeden dva telefony, i když...“

S těmi telefony počítal tak na padesát procent. Vlastně očekával jen reakci tiskového mluvčího prezidenta republiky, jenže nevěděl, kdy a v jaké formě se objeví. Protože mobil celý víkend mlčel, měl Broněk nejasné tušení, že se to semele dneska navečer.

„Počkáám na tebe,“ řekla Iveta. „Pokud se zdržíš dýl, dej mi vědět. Stačí zavolat, nemusíš hned posílat sekretářku nebo telegram.“

Miloval její srandičky a vše jí slíbil i proto, že chtěl dnešní den uzavřít jinak než vysedáváním v redakci.

V sekretariátu redakce Spektra se ozval telefon a Broňkova osobní sekretářka, Valérie Rintová, oznámila, že na lince je tiskový mluvčí pana prezidenta. Tak přece, pomyslel si Broněk a pohlédl na hodiny. Sedm večer.

„Chceš s ním mluvit?“ zeptala se Valérie nevzrušeně, jako kdyby zjišťovala, jestli si dá do kávy jeden nebo dva cukry.

„Ano. Předpokládal jsem, že se touhle dobou ozve. Je to jeho styl.“

Doktora Pavla Malíka, tiskového mluvčího prezidenta republiky, Broněk dobře znal ještě z mladých let, kdy v žurnalistice začínali. On byl redaktorem rozhlasu a Malík pracoval v televizi. Proto ho zarazilo, když Malík nasadil poměrně odměřený tón, jímž si stěžoval na neobjektivní informace otištěné v sobotním vydání Spektra.

„To jste skutečně přehnal, pane šéfredaktore. Uvědomujete si vůbec, že se jedná o státní návštěvu na nej-

vyšší úrovni? Pan prezident očekává v zítřejším vydání nejenom vaši omluvu, ale i tiskovou opravu na titulní straně.“

„Žádná oprava ani omluva nebude, pane doktore. S tím nepočítejte.“ Broněk se snažil, aby jeho hlas zněl stejně odměřeně jako Malíkův. Ten si toho buď nevšiml, nebo to jen tak dělal, protože navázal nezměněným tónem.

„V tom případě vystavujete vaši redakci trestnímu stíhání za urážku hlavy státu, šíření poplašných zpráv a záměrné klamání veřejnosti. Uvědomujete si to, pane kolego?“

Tímhle oslovením mu připomněl časy, kdy spolu občas zašli na pivo ke Flekům.

„Samozřejmě. S takovou variantou musím počítat,“ řekl Broněk a podíval se opět na hodiny. Včasný návrat domů zmizel v nenávratnu. Sakra!

„Něco bych vám rád připomněl,“ ozval se po kratší pauze Malík. „Pan prezident vás před rokem přijal a poskytl Spekttru exkluzivní rozhovor, a to i přesto, že jsme tím nechali čekat redakce, které o interview požádaly dříve. A vy, pane kolego, oplácíte naši vstřícnost urážlivým textem plným dezinformací – promiňte, že to tak musím říct – přímo vycucanými z prstu.“

Malík se odmlčel a Broněk teď slyšel jen tikot nástěnných hodin v kanceláři. Je vůbec možné, aby to nevěděli, uvažoval. To opravdu netuší, koho si sem zvou? Zhluboka se nadechl a řekl: „Máte velmi osobitý pohled na skutečný stav věcí, pane doktore. Interview vašeho pana prezidenta,“ tohle oslovení si neodpustil, protože už dlouho zastával názor, že bez těch parazitujících kašpárků se lidé klidně obejdou, „jsme získali hlavně proto, že máme druhý nejvyšší prodaný náklad v České republice. Dobře

víte, že větší už má jen bulvár, ale jistě se mnou souhlasíte, že ten škvár slušní lidé nechtou.“

„Souhlasím,“ řekl suše Malík, „bohužel, v každém případě nám čtenáři bulváru utěšeně přibývají.“

„To ano. Vraťme se však k našemu problému.“

„Velmi rád.“

„Takže z hlediska ovlivňování veřejného mínění mají naše noviny pro vás zásadní význam. Kromě toho vše, co jsme v inkriminovaném článku zveřejnili, není vycucané z prstu, jak jste to formuloval, ale můžeme to doložit fakty.“

„Prosím vás, jakými fakty?“ Sarkasmus v Malíkově hlase nebylo možné přeslechnout.

Na tuhle chvíli se Broněk moc těšil. Čekal, vlastně si byl naprosto jistý, že při zmínce o zdroji, z něhož čerpali informace pro sobotní komentář, Malík zareaguje jedním jediným způsobem.

„Jsou to úředně ověřené originály archivních materiálů,“ řekl a s napětím očekával, jestli se nespletl.

„Snad ne z na...“ Hradní mluvčí se zarazil uprostřed slova.

„Ne! Můžete být klidný,“ reagoval spokojený Broněk, který už věřil tomu, že mluvčí, prezident i lidé kolem nich o minulosti svého hosta nic nevědí.

„Mohl bych je vidět?“ přerušil Broněkovo rozjímání Malík až nečekaně vstřícným tónem.

„Ty archivní materiály?“

„Samozřejmě.“

„Jsou vám k dispozici, pane doktore. Stačí, když mě navštívíte.“

„Dobře. Hodí se vám to hned zítra?“

„Zítra bohužel nemůžu.“

„A co v úterý?“

„Okamžik.“ Broněk zalistoval v diáři. „To by šlo. V kolik hodin?“

„V půl jedenácté?“

„Fajn. Budu vás očekávat.“

„Děkuji. Rád vás po dlouhé době zase uvidím.“

Takhle přeuctivý závěr Broněk nečekal, a protože nechtěl zůstat o nic pozadu, řekl: „Já vás taky, pane doktore. A bych nezapomněl, pozdravujte, prosím, vašeho pana prezidenta.“

„Díky, pozdrav mu rád vyřídím,“ uslyšel Malíkův pobavený hlas.

Broněk Machoň zavěsil, otevřel horní zásuvku pracovního stolu a vytáhl z ní velkou, již rozlepenou obálku. Neměl tušení, kolikrát se v posledních dnech do ní díval, ale obsah byl natolik neuvěřitelný, že se o tom musel pokaždé znovu ujistit. Vyplyvalo z něj, že nadcházející host pana prezidenta byl za druhé světové války aktivním fašistou, odpovědným za nábor mladých mužů do SS divizí na nemalé části Balkánu. Přiložené fotografie ho ukazovaly na tribuně, odkud hovořil k zaplněnému náměstí. Nad hlavou mu vlály obrovské prapory s hákovými kříži a na chodníku, dole pod tribunou, stáli v metrovém rozestupu rozkročení mladí muži v černých vojenských uniformách, paže opřené v bocích. Byli mladí a sebevědomí, stejní jako ti, co stáli ve vyrovnaných řadách před nimi. Z jejich tváří vyzařovalo přesvědčení o vlastní síle a odhodlání bit se pro vítězství fašismu i za cenu nejvyšší. Broněk si prohlížel tvář muže na tribuně a najednou si všiml něčeho, co mu předtím uniklo. Byla v ní stejně fanatická víra jako ve tvářích těch mladých chlapců.

Broněk se zaklonil v křesle a přivřel oči. Seděl tak několik minut a v hlavě se mu střídaly obrazy krvavého šílenství provázející dějiny lidstva od nepaměti. V těch nejkrutějších podobách několikrát explodovalo i ve dvacátém století, mimo jiné i na Balkáně. Nesmyslné války, přinášející utrpení a smrt na jedné straně, větší moc a nové zisky na druhé.

Broněk Machoň se do téhle války vypravil už několikrát, spolu s redakčním fotografem Milošem Tošovským, aby přinesli pokud možno objektivní pohled na obrovskou tragédii. Často se při tom dostali do situací, kdy jim šlo o krk, jenže Miloš chtěl mít fotky nejen autentické, ale i burcující. Spektrum tak patřilo k několika málo médiím, které se nepodílelo na záměrném zkreslování informací. Zato čelilo nevybíravé kritice politických špiček a osočování všech, co poslušně respektují zájmy mocných. Broněk s Milošem to věděli, přesto psali a fotografovali dál. Velmi často měli před sebou vyděšené oči dětí, s nimiž matky prchaly do krytů, když z nebe padaly mírové bomby, jak je nazýval jeden evropský kašpárek.

„Kdyby opravdu existoval Bůh, a ještě k tomu spravedlivý, nikdy by něco takového nedovolil,“ řekl Broněk Milošovi, když procházeli vypálenou vesnicí.

„A proč by to neměl dopustit?“ zeptal se Miloš. „Jsme přece jeho dílo, takže tohle,“ rozpráhl paže, jako by chtěl obejmout celou tu hrůzu kolem, „to je taky jeho dílo.“

Měl pravdu, povzdechl si Broněk, když se teď díval na černobílé fotografie před sebou. Bůh nás stvořil a my zase války. Jsme jeho dílo a jsme takoví, jaké nás chtěl mít. Kdyby se mu to nelíbilo, jistě by to změnil. Ze vzpomínek ho vytrhl telefon.

„Prosím?“

„To jsem já. Vždyť mě vidíš na displeji.“
„Jasně. Ahoj! Promiň, Ivetko, neřval jsem se. Copak se děje?“
„Nic, jen jsem chtěla vědět, jak se máš.“
Okamžitě poznal, že něco není v pořádku.
„Je pozdě, vid’?“ řekl s upřímnou lítostí. „Za chvíli jsem u tebe. Vážně.“
„No, kvůli mně spěchat nemusíš. Já dneska svátek nemám. Zato tvoje dcera...“
„Do háje!“ zabručel Broněk. „Já jsem úplně zapomněl.“
„A ne poprvé.“
„Jenže dneska to dřív nešlo, věř mi. Doma si o tom promluvíme, ostatně, jde o sobotní komentář v našich novinách. Panu prezidentovi se nelíbil, což jsem předpokládal, takže mi volal Malík. Říkal jsem ti, že se ozve?“
„Neříkal. Povídals, že čekáš jeden nebo dva telefony a že se podíváš na obtahy prvního vydání.“
„Rozhodně jsem nestál o to, aby tohle za mě vyřizoval někdo jiný.“ Proč se jen ženské pletou do mužských záležitostí, vztekal se Broněk.
„Snažím se to pochopit,“ přesladce zašveholila Ivetka, které neušlo, že její miláček nastartoval na první našlápnutí.
„Za chvíli jsem doma. Už mám sbaleno.“
„Počkám na tebe.“
Broněk vypnul telefon, z komody vytáhl předem koupené dárky a strčil je do aktovky. Vypnul klimatizaci a zavřel dveře kanceláře.

Černá limuzína se vyhoupla z podzemních garáží a naježila na nedávno opravenou vozovku. Už na první křižovatce odbočila vpravo na hlavní silnici a zařadila se mezi

auta, vracející se opožděně z víkendu. Broněk přizpůsobil rychlost stále ještě hustému provozu a poslušně se sunul v koloně nervózních řidičů. První kapky deště dopadly na čelní sklo. Zapnul stěrače a nastavil cyklovač na střední chod. Napadlo ho, že by měl Ivetu někam vzít, někam hodně daleko od hlučícího davu. Musel se usmát. Často a rád si vypomáhal tím, co někde četl, nebo viděl. Vezmu ji tam, kde se hory vypínají k nebi, říkal si, nebo kde šumí moře či voní rozkvetlé louky.

Pouliční lampy osvětlující magistrálu soupeřily s neonovými reklamami na okolních domech. Provoz zeslábl a několik nedočkavců hned sešláplo plynový pedál. V jednu chvíli musel Broněk hodně přibrzdit, když se před něho vmáčkl bílý mercedes. Řidič vzápětí znovu zapnul levý blinkr a vrátil se do vedlejšího jízdního pruhu, ale po pár metrech celý manévr zopakoval. Hulvát, pomyslel si Broněk, jemuž počínání namyšleného řidiče připomnělo mladíka, co ho před několika dny navštívil v redakci. Normálně by ho nechal personálnímu oddělení, ale tenhle kluk byl synem Alexeje Vondry, bývalého spolužáka z gymnázia. Vondra mu volal, prý aby mu z kluka udělal žurnalistu, protože doma nemluví o ničem jiném.

„Tak vy chcete být novinářem. A proč?“ zeptal se Broněk, sotva se mladý muž pohodlně rozvalil v koženém křesle. Sám zůstal za pracovním stolem, aby nemusel vstávat, kdyby zazvonil telefon. Od mladíka ho dělily skoro tři metry. Že by alegorie generačních rozdílů, napadlo ho. Usmál se, zato mladík proti němu několikrát přežvýkl, než uznal za vhodné odpovědět.

„Protože to dneska frčí,“ odpověděl bez zájmu.

„Asi jsem vám nerozuměl, mladý muži?“

„Čemu, že to frčí? To znamená, že je to v módě. Holky na to letěj. Už mi rozumíte?“ Povznesený pohled mladého muže znamenal jen jedno – pohrdání.

„Ne,“ odpověděl Broněk. „Na co že to letěj?“

„Vy ste fakt divnej. Přece na kluky, co nosej novinářský placky.“

„Aha.“

Mladý muž vylovil krabičku cigaret a vytáhl z ní tenkou cigaretu.

„Tady se nekouří!“ zarazil ho Broněk. Předchozí mladíkovo drzost přešel, ale tahle mu vyrazila dech. Přitom mu neušlo, že mladý muž není zvyklý na zamítavé odpovědi. Ten si ještě chvílku pohrával s cigaretou, ale pak ji beze slova zastrčil zpátky do krabičky. Přehodil si nohu přes nohu a s výrazem, že tohle se neodpouští, si Broňka vyzývavě prohlížel.

„Co jste dosud dělal?“ chtěl vědět Broněk, aniž dal najevo, že mu neušel vzdorovitý výraz mladého adepta žurnalistiky.

„Co bych dělal?“ Mladík pokrčil rameny. „Rád cestuju. Do Londýna a Paříže, byl jsem na Mauriciu, jo, a každou chvíli šupajdím do Alp. I v létě. Lyžoval jste v létě na ledovci? Třeba na Kitzsteinhornu?“

„Tam jsem byl, ale nelyžoval.“ Broněk se významně podíval na hodinky, jenže mladík si toho nevšímal.

„Vaše chyba. Je to super. Měl byste to zkusit.“

„Díky za radu. Jenže já se vás ptal na něco jiného.“

„A na co?“

„Chci vědět, co umíte. Například, co jste už napsal, nebo dokonce publikoval. Už mi rozumíte?“

Mladý muž se vrtěl v křesle, tupě zíral na Broňka, ale mlčel.

„Chcete přece u nás pracovat?“ zvýšil Broněk hlas, aby se ujistil, že nemluví svahilsky.

„No jo. Jasně že chci.“

„Tak mi odpovězte.“

„Ale já nevím, co po mně chcete? Už jsem vám všechno řekl.“

„Bohužel jste mi zatím neřekl vůbec nic z toho, co by mě zajímalo. Do vašich oblíbených výletních destinací a letního lyžování na ledovci mi nic není.“

„Táta říkal, že si nemám dělat starosti, že je všechno zařízený,“ vyhrkl mladík a třesoucími prsty křečovitě svíral krabičku cigaret.

Broněk se zhluboka nadechl a vydechl. „Mladý muži, buďte tak hodný a prozradte mi ještě, jaký plat byste si u nás představoval? Jinak řečeno, jak velký by měl být váš měsíční příjem, abychom si aspoň tentokrát rozuměli.“

„Dvacet pět, vlastně ne, třicet. Co říkáte, třicet tisíc?“

Kéž by na tomhle světě bylo všechno tak prosté jako tenhle kluk, pomyslel si Broněk a pokusil se vyloudit co nejpríjemnější úsměv.

„Mladý muži, vaše představy o novinářině vám závidím. Ale abychom se dostali k nějakému konci. Elév má u nás osm tisíc.“

„Elév? A to je kdo?“ Mladík matně tušil, že něco zkažil, ale nevěděl co. Ještě ráno, když odcházel z domova, ho táta ujišťoval, že se nemá čeho bát, protože ten člověk, Machoň, s nímž se má setkat, všechno ví. Stačí, když se představí a řekne, kdo ho posílá.

Broněk pozoroval neklidného jinocha a zvažoval, co mu ještě řekne. Bylo to poprvé, co se takhle přímo setkal se zástupcem „zlaté mládeže“.

„Elév je člověk, který nic neumí, v životě ještě nic nedokázal a čeká ho moc velká dřina, než se něco naučí. Ovšem za podmínky, že bude poctivě makat.“

„A kolik že ten elév u vás může dostat?“

„Osm tisíc a tříměsíční zkušební dobu.“

„Já tady nejsem nikomu pro srandu,“ vykřikl mladík. Tváře mu zahořely jak pochodně. Vstal a plný vzteku zvolal: „Ujišťuji vás, že o tom řeknu otci. Asi jste zapomněl, že je senátorem?“

„Nezapomněl, chlapče, jenže ani já tady nejsem nikomu pro srandu. A nezapomeň to vyřídít tatínkovi.“

Z toho rozhovoru měl tenkrát dost smíšené pocity. Bylo to poprvé, co se tváří v tvář setkal s někým, koho by ani ve snu nenapadlo, že otcův vliv a peníze nevyřeší všechno, a kdo nemohl pochopit, že všichni lidé nejsou stejní. Toho mladíka to muselo totálně vykoletit, pomyslel si Broněk. Zároveň si uvědomil, že ho čeká nepříjemný rozhovor s Vondrou, kdysi angažovaným svazákem, dnes angažovaným demokratem. Ta tragikomičnost ho natolik zaujala, že chvíli uvažoval o tom, jestli má člověk vůbec právo soudit druhého, pokud ho svým jednáním neohrožuje. Nejsme-li zbaveni svobody, musíme mít právo volby, ať už se týká naší životní cesty, myšlení nebo jednání, připomínal si Broněk svá životní kréda. Zapnul rádio. Eric Clapton hrál a zpíval svou *Got you on my mind*.

Děšť ustal a Broněk vypnul stěrače. Zastavil před domem, ale vůz do garáže nedal. V předsíni se pozdravil s Ivetou a zamířil do koupelny. Byl utahaný a bez nálady. V zrcadle uviděl bledý, unavený obličej s kruhy pod očima a prohlubující se vrásky. Všiml si, že vlasy mu začínají šedivět.

Zavřel oči a vtom uslyšel ten hlas: *Srabe, proč zavíráš oči? Proč se na sebe pořádně nepodíváš? Já vím, žádnéj příjemnej pohled, vid’? Jak ses vytahoval na toho mladýho kluka, co sice nic neumí, ale byl vychovaný tak, že všechno smí, tak to se ti teda povedlo. Ale mohl jsi být velkorysejší, že jo?*

„Vždyť já nic neříkám,“ utrousil Broněk.

Říkáš, neříkáš, ale myslíš si to. Myslíš si, že se tě to netýká, že jsi bez viny. Jenže ono to tak není, chlapče. Copak tě v osmdesátým devátým nehřálo u srdce, že bolševik končí, že na něj přece jenom došlo?

„Já vím, na to se nedá zapomenout.“

Ano, přesně tak, ale proč to říkáš?

„Protože uteklo dost let a já dnes vzpomínám a srovnávám.“

To nedělej!

„Proč? Srovnávat by měl člověk pokaždé, když se něco změní. Jak jinak pozná, že změna byla k lepšímu?“

To jistě, ale často ho to potom mrzí. Jen si vzpomeň na ty nadšené davy, které v euforii zaplňovaly Václavák, na masy, které si vůbec nepřipouštěly, že po lidovém veselí bude pohádka konec a nastane tvrdá realita.

Broněk Machoň se oběma rukama opřel o umývadlo a díval se na člověka, hledajícího odpovědi na otázky vlastního svědomí.

„Sakra!“ vykřikl. „Proč naslouchám hlasu, který mě schválně provokuje? Každý, kdo nebyl blbej, přece věděl, o co v listopadu šlo. A kdo to nevěděl, na toho při rozkrádání majetku nic nezbylo. Stále se opakující scénář, v němž moc a majetek jsou jediné cíle všech válek a revolucí.“

Broněk se začal křečovitě smát.

Co se směješ, človče? Jsi snad klaun, který má obveselovat davy, nebo se směješ své zbabělosti?

„Jaké zbabělosti?“ ohradil se Broněk. „Já nejsem zbabělec!“

No tak dobře. Omlouvám se.

„A to mi má stačit?“

Už jsem se omluvil.

„Tak už mi dej pokoj!“

Broněk se vysvlékl a vlezl pod sprchu. Voda čistila tělo i duši. Neměl tušení, jak dlouho tam stál, když zaslechl Ivetin hlas.

„Broňku, nechceš už toho nechat?“

Vypnul sprchu, odsunul dveře sprchového koutu a spatřil Ivetu. Stála tam v noční košili a zvědavě si ho prohlížela.

„Jsi tu dlouho?“ zeptal se místo odpovědi.

„Ne. Proč se ptáš?“

„Jen tak,“ odpověděl a doufal, že neslyšela jeho samomluvu. „Hned budu hotovej a oslava může začít.“

„Na oslavu je už pozdě, ale jestli jsi skončil s tím monologem, můžeš si jít lehnout. Máš odestláno.“

„S jakým monologem?“

„Nedělej, že nevíš, o čem mluvím. Není to poprvé, co si před zrcadlem povídáš sám se sebou a ještě ke všemu šermuješ rukama.“

„Aspoň to s těma rukama sis mohla odpustit.“

„Proč bych to dělala? To je náhodou na tvým produciování to nejlepší.“

„Hned jsem u tebe,“ přerušil ji, „a ne abys usnula, víš co nás čeká...“

„Měla jsem dojem, že tě něco trápí, ale jak vidím, spletla jsem se.“

„Určitě.“

„Ale v tom, že mi nabízíš milování, se snad nepletu?“

„Ne!“

„To jsou mi ale zvraty.“

„Zvraty jsou součástí života, Ivetko. Bez nich by byl fádni.“

„Jo. To máš pravdu,“ odpověděla, zatímco on se zalíbením hleděl na její stále krásné tělo, rýsující se pod noční košilí.

„Broňku, když už jsme u toho,“ dodala bez varování, „nevpomeneš si náhodou, kdy to bylo naposledy? Mně to nějak vypadlo.“

„Co kdy bylo?“ Vypadal překvapeně.

„Naše milování přece. Když ses na mě před chvílí díval, měla jsem dojem, že po mně toužíš. No, možná se mi to jenom zdálo.“

„Nemudruj, lásko, nemudruj. Hned jsem u tebe.“

„Jak myslíš. Tak já si jdu lehnout, a ty dej špinavý prádlo do koše. Zítra peru.“

„Ano, má paní. Na vaše přání, na štíčí rozkázání.“

„O čem to zase mluvíš?“

„To je z pohádky, v níž princ konečně udělal přesně to, co mu radila zakletá princezna.“

„Jaká princezna?“

„No přece ta, kterou zlá čarodějnice proměnila ve štiku. Jen v noci byla ženou a mohla být se svým milým.“

„A ty chceš být se svou milou?“

„Víc, než si vůbec dovedeš představit, lásko. Touha po tobě mě někdy doslova spaluje. Copak to na mně není vidět, Ivetko?“

Schválně se mu podívala do míst, o nichž se říká, že jsou mužskou chloubou. „Ne, miláčku, není. Zdá se, že sprcha byla poněkud chladnější, takže si jdu v klidu lehnout.“

Sáhla po klice, ale Broněk ji objal kolem ramen. „Počkej přece. Chci ti něco říct.“

„A jako vždycky to nesnese odkladu,“ ušklíbla se, ale v jeho objetí zůstala.

„Mám úžasný nápad, a jak jsi správně řekla, nesnese odkladu.“

„Jasně. Ráda bych věděla, který z tvých úžasných nápadů kdy snesl odklad.“

„Nezlob!“

„Tak ven s tím, můj princí, jsem napjatá, že ani nedýchám.“ Iveta mu ovinula paže kolem krku.

„Měli bychom si někam vyrazit, třeba k moři nebo do hor, to je jedno. Prostě vypadnout odtud, aspoň na čtrnáct dní. A holky můžou jet s námi.“

Broněk vůbec nepočítal s tím, co následovalo, protože Iveta se k němu silně přitiskla a políbila ho.

„Jsi hodný, Broňku, to jsem opravdu nečekala.“ Znovu ho políbila. „Jenže tvůj nápad, lásko moje, přišel v nevhodnou chvíli.“

„Jak to myslíš, v nevhodnou chvíli?“

„Já teď nemůžu jet ani k moři, ani do hor, ani nikam jinam. Promiň, jestli jsem ti zkazila radost.“

„Nic jsi mi nezkazila, jen tomu nerozumím. Proč nemůžeš nikam jet? Nechceš mi tvrdit, že ti v práci nedají dovolenou?“

„O to nejde. Asi jsem ti to měla říct už dřív.“

„Co?“ Udělal krok stranou a posadil se na okraj vany.

„Co jsi mi měla říct už dřív?“

„Asi jsem nemocná, Broňku.“

„Cože jsi?“ vyjekl v mrazivém šoku. „Nemocná? Jak to, že jsi nemocná? Co je ti?“

Oběma rukama svíral okraj vany a nemohl uvěřit tomu, co slyšel. Všechno, o čem dnes mudroval, se teď zdálo nicotné.

„Nekřič, je už pozdě,“ napomenula ho Iveta.

„Copak křičím?“

„Ano.“

„Promiň, neuvědomil jsem si to. Omlouvám se. Tak mluv, co je ti?“

„No, něco mi našli.“

„Co – něco?“ naléhal Broněk.

„Miláčku můj, oni to teprve zjišťují. Ani já sama ještě neznám přesnou diagnózu. Musíme být trpěliví.“

„Ale není to,“ zašeptal. V tu chvíli ho přemohl šílený strach. Děsivý strach, že by se Ivetě mohlo něco stát, že by jednoho dne nebyla, že by ji už neměl. Cítil se jako lapené zvíře. Zlehka se dotkl její ruky a pak ji sevřel ve své dlani. „Lásko moje!“

„Neblázni, Broňku, dobře to dopadne.“

„Seženu nejlepší doktory,“ řekl a ještě víc stiskl její ruku.

„To bolí.“

„Promiň. Nechtěl jsem.“ Najednou ji měl znovu v náručí a bál se zítřka.

„Já vím. Tak už pojď, ať si trochu pospíme, vlastně pomilujeme,“ dodala Iveta a jemně se usmála.

Jemu se smát nechtělo.

Pondělí

Ručičky budíku ukazovaly hodinu po půlnoci. Město tonulo v noční tmě, narušované jen světlem lamp a neonů. Střechy domů smáčel vydatný déšť, ačkoliv podle meteorologů měl v tuhle dobu zasáhnout jen severní okraje republiky. Broněk objímal spící Ivetu a naslouchal jejímu pravidelnému oddechování. Až do včerejška si myslel, že jeho život sice není nijak výjimečný, ale naštěstí ani dramatický.

Když se oženil a pár let po svatbě se jim narodila dvojčátka, chtěl stavět pomník Štěstěně. Vůbec si nepřipustil vrtkavost života, až teď, kdy nevěděl kudy kam. Ivetina nemoc ho zaskočila, cítil se bezbranný. Díval se do tmy

pokoje a ze všech sil přesvědčoval sám sebe, že všechno je jeden veliký omyl, nějaké nedorozumění, které se v nejbližších dnech vysvětlí. A když ne, zavolá doktora Vlacha, kamaráda ze základní školy. Je to machr a jestli někdo může Ivetě pomoci, potom jedině on. V půl třetí mu ztěžkla víčka a zakryla unavené oči.

. . .

Mořské vlny v pravidelném rytmu narážely na zvětralé kameny, nad nimiž se měnily v gejzír sluncem prozářených stříbrných kapek. Co chvíli se do nich opřel lehký vánek, aby je odnesl k muži a ženě, ležícím na opuštěné písčité pláži.

„Miluješ mě,“ zeptal se šedesátiletý muž velmi mladé ženy s pěstěným a do bronzova opáleným tělem.

„Samozřejmě, láska. Jsem moc ráda, že všechno dobře dopadlo,“ odpověděla a krátce přitiskla své rty na jeho tvář. Potom se zadívala na tyrkysovou barvu moře a někde hluboko v srdci snila svůj zlatý sen.

„Víš, že jsem tomu do poslední chvíle nevěřil,“ pokračoval muž. Před malou chvilkou ucítil nepříjemnou bolest v zádech, ale teď už dýchal pravidelně.

„Čemu?“

„Že můj rozvod proběhne tak snadno.“

„Zřejmě jí došlo, že tě definitivně ztratila. Takové případy se stávají,“ podotkla půvabná žena.

„A co ty, láska, ty bys jednala stejně, kdybys byla na jejím místě?“ zeptal se muž.

Ta otázka ji zaskočila. „Nevím, asi ne,“ odpověděla po krátkém zaváhání. Potom vstala a řekla: „Pojď, půjdeme si zaplavat.“

„Skvělý nápad,“ odpověděl. „Tak honem! Kdo bude první ve vodě?“

Oba se rozběhli, bosé nohy se bořily do horkého písku. Už po pár metrech bylo jasné, že žena tenhle závod musí vyhrát. Běžela lehce, zatímco muž těžce dýchal a tropické vedro ho doslova tlačilo k zemi. Udělal ještě dva kroky, když mu obličej zkřivil bolestný škleb. Muž nejprve zavrával, potom klopýtl a upadl. Žena mezitím doběhla k moři a s radostí vítěze se vrhla do chladivých vln. Když se vynořila, udělala několik temp a teprve potom se ohlédla za mužem, kterého nikdy nemilovala. Její láska patřila jen jeho penězům. Jeho láskou si byla jistá, ale překvapil ji, když za ní přišel s návrhem, aby si ho vzala. Hrála zaskočenou stydlivku, na kterou se nesmí moc pospíchat, jenže on svůj návrh v dalších dnech několikrát zopakoval. Aby ukojila jeho touhu, slíbila, že se vezmou po návratu z dovolené.

„Vstávej,“ zavolala teď a otočila několikrát hlavou tak, aby se voda z vlasů rozstříkla v širokém gejzíru. Muž na pláži se ani nehnu. Dál ležel v horkém písku, což žena, mazlíčí se s průzračnou vodou, pokládala za pitomý žert.

„Tak dělej, ať si něco užijeme. Za chvíli se pláž zaplní,“ volala a dál si užívala průzračné vody. Jen občas pohlédla k pláži. Obraz nehybně ležícího muže v písku se nezměnil.

„Tak co bude,“ vykřikla, „na srandičky nemám náladu.“ Vítr sice donesl její slova k ležícímu muži, ale nezdálo se, že by se ho dotkla. Žena zlostně uderila dlaní do vody, otočila se a plavala zpátky ke břehu. Už první pohled na ležícího muže jí prozradil, že svatba nebude.

„Ty hajzle,“ vykřikla plná nenávisti a kopla do mrtvého těla. „Jak si to představuješ, šmejde? Ty si klidně chcípneš, a co já? Co mám teď dělat? Vrátit se do toho srabu,

odkud jsem přišla? Panebože, přece mě v tom nenecháš? Moc tě prosím, pomoz mi! Pomoz mi, Bože!“

V prázdném hotelovém apartmá pila jeden koňak za druhým. „Jsem pitomá, blbá káča, jsem kráva, ted' nemám ani vindru. A ten hajzl si klidně chcípne!“ Mluvila nahlas a nervózně přecházela po pokoji. „Já to vím, Bože, jsem mrcha a bezcharakterní potvora, ale ty přece můžeš všechno. Tak mi to dokaž!“

Když druhý den ráno zazvonil v hotelovém pokoji telefon, žena chvíli váhala, má-li sluchátko zvednout, ale telefon vyzváněl s neodbytnou naléhavostí. Zvedla ho. Volající se představil jako doktor Goodman, advokát jejího mrtvého přítele. Věděl, co se stalo. Už už měla na jazyku, že s tou smrtí nemá nic společného, ale on jí úředním hlasem oznámil, že podle závěti je jedinou a právoplatnou dědičkou zemřelého. Nadiktoval jí adresu své kanceláře, číslo telefonu a rozhovor zakončil suchým ujištěním, že se těší na její návštěvu. Naprosto vyčerpaná klesla zpátky na postel. Samým vzrušením nemohla dýchat. Pak zvedla oči k nebi a zašeptala: „Nikdy bych nevěřila, Bože, že pomáháš takovým, jako jsem já!“

Broněk otevřel oči a spatřil Ivetu. Bylo krátce po sedmé a on zřejmě nevypadal nejlíp. Ivetin pohled mu to dosvědčil.

„Co se stalo?“ zeptal se rozespalým hlasem, „křičel jsem ze spaní?“

„Nekřičel, ale říkal nesrozumitelná slova. Asi se ti něco ošklivého zdálo.“

Broněk se opřel o záhlaví postele, hleděl na Ivetu, ale neviděl ji. Před sebou měl tvář ženy, která lhala a předstírala lásku pro peníze. Hřích starý jak lidstvo samo, a přes-

to jí Bůh pomohl, ten samý Bůh, který nechal upálit mladou dívku na hranici. Vždyť on porušuje vlastní zákony, napadlo Broňka, ale vzápětí mu došlo, že přesně tohle dělají i lidé. Kdyby zákony neměli, neměli by co porušovat! Je to šílené a v rozporu se zdravým rozumem, ale je to tak.

„Zůstaň ležet,“ přerušila tok jeho myšlenek Iveta. „Hned se vrátím.“

Odešla, aniž tušila, jakým úvahám ho zanechala.

Tak ono to je v rozporu se zdravým rozumem? A na to jsi přišel sám?

Znal ten hlas. Byl protivný, vlezlý, nelítostný a hlavně byl až příliš sebevědomý.

„A kdo jiný? Vždyť je absurdní vytvářet zákony jenom proto, abychom je mohli porušovat.“ odpověděl hlasem, z něhož ten uvnitř měl poznat, jak pohrdá jeho nelichotivými poznámkami.

Hlupáku!

„Co mi nadáváš,“ ohradil se Broněk. „A vůbec, jakým právem si dovoluješ se mnou takhle mluvit?“

Už zase nějaké právo nebo zákon. Na to jsi přišel až dneska, že lidé zákony vytvářejí a porušují od nepaměti? Ztrácím s tebou čas, ale ozývám se, protože vidím, že se ženeš do propasti.

„Tak já se ženu do propasti?“

Jasně že ano.

„Prosím tě, a odkdy?“

Od té doby, co ti přišla ta obálka z Balkánu.

„A to jsem ji měl hodit do koše?“

To zrovna ne, ale mohl jsi ji poslat zpátky s dovětkem, že tady to nikoho nezajímá.

„Jak to můžeš vědět? A co když ano?“

Mýlíš se!

„To se ještě uvidí, kdo se mýlí! Máš ještě něco na srdci?“

Tvé úvahy o zákonech. Jsou to pěkné kraviny.
 „To nejsou žádné kraviny. Kdybychom neměli zákony, každý by si dělal, co ho zrovna napadne.“
Jenže platí jen pro chudé. Bohaté chrání advokáti.
 „Jsi hnusný, víš to?“
Jsi idealista. Žiješ v naději, že jednoho dne bude lépe.
 „Doufám!“

. . .

„Broňku, přestaň!“ Iveta ho držela kolem ramen a lehce jí třásla.

„Copak? Stalo se něco?“

„Už hezkou chvíli na tebe mluvím, ale ty mě vůbec neposloucháš. Na co myslíš, prosím tě?“

„Ivetko?“

„Ano?“

„Jak se jmenuje ten, co podněcuje v lidech zlo, zášť a nenávisť?“

„Satan, lásko. Proč se mě ptáš na něco, co sám dobře znáš?“

„Protože to není pravda. Ten se tak nejmenuje. Šeredně jsem se zmýlil.“

„Prosím?“ zeptala se Iveta nechápavě.

„Já už vím, kdo je to. Ale satan, ďábel či antikrist, je jedno jak ho nazýváme, to není, protože ani jeden neexistuje. Je si vymysleli lidé, aby měli protiváhu k Bohu.“

„Broňku, co je to s tebou?“

„Nic, neboj se.“

„Dobře. Když ti nic není, tak mi řekni, kdo je ten, co podněcuje v lidech zlo?“

„Bůh!“ vykřikl. „Je to Bůh! On jediný nám ubližuje a občas, aby se neřeklo, i pomůže!“

Iveta zapnula varnou konev, Broněk se opíral o kuchyňskou linku. Od chvíle, kdy Ivetu seznámil se svou vizí o Bohu, na sebe nepromluvili.

„Víš, co bych si přál?“ řekl, aby konečně přerušil ticho, protože se mu ani za mák nelíbilo.

„Nevím, Broněku, jak bych to mohla vědět. Nejsem jasnovidec.“

„Jasnovidka, lásko,“ opravil ji.

„Tak dobrá, jasnovidka, jak je vaše ctěná libost. Na vaše přání, na štíčí rozkázání.“

„Hele, tohle je moje věta,“ upozornil.

„No a? Soudím, že jsem si ji vypůjčila v pravou chvíli.“

Přelila čajový sáček horkou vodou a sobě nalila sklenku keřirového mléka. Od té ložnicové rozpravy byla zaražená. Názory jejího muže se jí pranic nelíbily, stejně jako jeho šílené sny. Teď si všimla, že čaj míchá rychleji, než je jeho zvykem, navíc ji pozoruje takovým divným, až pitomým pohledem. V jednu chvíli toho měla právě dost.

„Dám ti do čaje med. Je zdravý a zklidňuje nervy. Ty tvoje zřejmě nejsou na pochodu, ale na útěku.“

„Možná máš pravdu,“ odpověděl Broněk. Konečně se zbavil vtíravých myšlenek o podstatě božích zákonů. „Ani nevíš, jak tě miluji,“ zašeptal, přistoupil k Ivetě a vroucně ji políbil. „Až se tvůj zdravotní problém vyjasní, sebereme se a odjedeme na sever. Za přáteli, za nádhernou přírodou, nezničenou fotovoltaiickými panely, řepkovými poli a lidskou hamižností. Slibuji ti, že najdeme to malé jezírko, co jsme objevili při svatební cestě, a znovu se v něm vykoupeme.“

„Jsi hodný,“ řekla Iveta a vytrhla ho z krásného snu.

„Určitě to nějak zařídíme, ale ty mi taky děláš vážně sta-

rosti,“ dodala, a bylo zřejmé, že chce obrátit jeho pozornost jinam. „Vůbec se mi nelíbí tvoje sny. Dnes v noci jsi dokonce křičel ze spaní. Co tě trápí, Broňku? Máš snad v práci nějaké potíže?“

Vždycky obdivoval, jak Iveta dovede elegantně a nenápadně změnit téma rozhovoru. Najednou řešili jeho problémy, zatímco on se ještě nevzpamatoval ze zprávy o jejím onemocnění. Napil se chladnoucího čaje, pak podotkl: „Miláčku, to se přece stává, že člověk mívá ošklivé sny. Už na to nemysli.“

„Jistě, Broňku, jak si přeješ,“ odpověděla rezignovaně. Snědla poslední sousto, obdařila ho jedním ze svých kouzelných úsměvů a zeptala se, jestli půjde do koupelny, nebo se tam může nastěhovat ona.

„Ne. Koupelna je tvoje, miláčku,“ odpověděl s gestem granda a jedním dechem dodal: „Ať múzy zvýrazní tvou krásu.“

Řekla mu, že je nejhorší protiva, jakého kdy potkala, a nechala ho samotného. O půl hodiny později se k nim připojily Stáňa s Gitou. Obě rozespalé a ještě nechápající, že začal nový týden a že ta báječná neděle se vrátí nejdříve za sedm dní. Broněk, po tradiční omluvě Stáně, že na její jmeniny nezapomněl, ale zase měl moc práce, popřál dvojčátkům všechno nejkrásnější k jejich včerejšímu i dnešnímu svátku a předal s láskou a velkou péčí vybrané dárky. S gratulací se přidala i Iveta a slíbila všem báječnou večeři. Než se dvojčátka vzpamatovala, byli pryč, jen na kuchyňské lince ležela cedulka se vzkazem: „*Všechno potřebné k snídani najdete v lednici, kromě chleba, rohlíků a čaje. Ty jsou ještě pořád na svém místě. Máma.*“

„Nezapomeňte, prosím,“ zvýšil hlas Pavel Malík, „že musíme znát všechny hlavní inzerenty deníku Spektrum. Následně uvítám vaše návrhy, směřující k omezení inzerce v inkriminovaném listě.“

Pavel Malík ukončil ranní poradou svého odboru a zavřel pracovní diář v koženém obalu. Bylo pondělí. Do schůzky s Machoněm mu zbývá celý den. Když nebudou mít peníze, nebudou si vyskakovat, pomyslel si a tajuplně se usmál. Potom se ještě jednou obrátil ke svým lidem a už jen na okraj poznamenal: „Okamžik, dámy a pánové. Rád bych dodal, že sebou musíte hodit. Zítřka do devíti hodin chci mít vaše návrhy na stole. To je všechno. Nějaké dotazy? Nejsou, takže vám děkuji.“

Pozdě si všiml osobní sekretářky hradního kancléře. Prodírala se k němu mezi odcházejícími účastníky porady.

„Přejete si, prosím?“ zeptal se Pavel Malík, aniž dal nájevo rozladění, které se ho zmocňovalo pokaždé, když mu do života vstoupili neotesanci. Nemyslel zrovna tuhle nafoukanou, ale ve skutečnosti přihlouplou ženskou, co se konečně dostala k jeho pracovnímu stolu, ale jejího šéfa. Tím člověkem hluboce pohrdal.

„Pan kancléř vám vzkazuje, že v jedenáct hodin bude mimořádná porada s panem prezidentem. Vyřídila bych to telefonicky, ale nikdo ve vašem odboru nebral telefon.“

„Ani nemohl. Měli jsme poradou,“ odsekl Malík. Neušlo mu, že sekretářka nepozdravila. Neměl rád podobné chování, ale od jisté doby to přehlížel. Usmál se na to nafintěné stvoření a chtěl vědět, koho se schůzka ještě týká, kde a proč se koná.

„Pana prezidenta, pana kancléře a vás. Bude v zasedáče. Důvod mi není znám, ale jistě půjde o něco velmi důležitého, když vám to musím urychleně vyřídít,“ odpověděla sekretářka s výrazem, že tenhle dodatek byl jakýsi

bonus, který mu poskytla vzhledem ke svému postavení a informacím. Při elegantní otočce rozvlnila hezké boky a opustila ho.

Bylo tři čtvrtě na deset a doktor Malík si uvědomil, že má dost času, aby zavolal Arnošta Vágnera, muže mnoha tváří, ale především vynikajícího lobbistu. Vytočil Vágnerovo číslo a vysvětlil mu, proč tak nutně potřebuje diskrétní informace ohledně finanční situace deníku Spektrum, a také o jeho podpoře v politických kruzích. Arnošt Vágner ho vyslechl bez jediného přerušení a slíbil, že se pokusí o nemožné.

„Díky, Arnošte, máš to u mě.“

„Já vím. Vždyť to není poprvé, co pro tebe něco dělám. Znáš tvou velkorysost, ale ještě mi řekni, dokdy to chceš?“

„Do zítra.“

„Do hajzlu,“ ulevil si lobbista, když si uvědomil, co ho čeká.

„Promiň, Arnošte, je to kvaltovka. Zítra v půl jedenácté mám schůzku s Machoněm. Znáš ho přece?“

„Jasně. Ale to, co po mně chceš, je šílený. Nevím, kolik toho za těch pár hodin seženu.“

„Odměna je úměrná nárokům,“ podotkl Malík.

„Ale stejně si myslím, že...“

„Hele, starej příšerně zuří a já nemůžu jít k Machoňovi s prázdnou,“ přerušil ho Malík. „Četl jsi, co otisklo Spektrum v souvislosti s tou chystanou návštěvou z Balkánu?“

„Jo.“

„Pak už nemusím nic dodávat.“

„Ne, nemusíš, ale...“

„Žádné ale, Arnošte,“ ohradil se prudce Malík, „v téhle hře nikoho nezajímají naše soukromé názory. Je to jasný?“

„Jo,“ odpověděl Arnošt Vágner. Sice vnitřně souhlasil s tím, co bylo otištěno ve Spektu, ale souhlasil i s Malíkem, ten mu zas připomněl, že je nekonečná blbost pálit si prsty, když se zatápí pod cizím kotlem.

„Udělám, co umím,“ dodal a zavěsil.

Pavel Malík dopil vychladlou kávu a v klidu si ještě jednou přečetl Machoňův komentář. Jestli má pravdu, jsme v prdeli, pomyslel si a podíval se na hodinky. Do schůzky s prezidentem zbývalo patnáct minut. Narovnal si kravatu a do náprsní kapsy saka zastrčil své oblíbené zlaté pero. Pak vstal, aby se pohledem do zrcadla přesvědčil, že všechno je, jak má být, a než opustil kancelář, zkontroloval svůj zamčený pracovní stůl.

„Paní Evo, nevím, jak dlouho se tam zdržím,“ řekl a ukázal směrem k velké zasedačce. „Mobil si беру.“

„Rozumím.“

„Děkuji.“

„Nemáte zač.“ Eva Hájková, osobní asistentka Pavla Malíka, se lehce usmívala. Věděla, že porady s účastí kancléře šéf nesnáší, ale jinak než milým úsměvem mu svou solidaritu vyjádřit neuměla.

„Počkat,“ vyhrkl nečekaně Malík. Už stál ve dveřích kanceláře a pravou rukou sahal na kliku. „Kdyby čirou náhodou volal Arnošt Vágner, tak mi přece jenom dejte vědět.“

„Spolehněte se,“ odpověděla Eva Hájková a znovu k němu vyslala sympatizující úsměv.

O několik vteřin později se Pavel Malík pomalu blížil k zasedačce. Cestou přemýšlel, proč se tahle nádherná a elegantní žena znovu neprovdala. Znal ji z televize, kam přišla tři roky po něm a velmi rychle si vydobyla své místo na slunci. Věděl o ní, že je vzdělaná a velmi pracovitá, takže když získal místo v prezidentově týmu, ani na okamžik nezaváhal a okamžitě jí nabídl práci ve svém od-